

„Żelazny temat” — choinki, wraca rokrocznie jak bumerang na łamy prasy w przedświątecznym okresie. Tak też było i pod koniec ubiegłego roku, kiedy to szpalty dzienników zaroily się różnymi doniesieniami na ten temat, mniej lub bardziej fortunnymi. I choć sezon choinkowy jest już dawno poza nami, pragniemy zacytować jedno tylko choinkowe echo, wyróżniające się rzeczowością wśród pozostałych. Oto więc fragmenty artykułu Iwony Jacy ny pt. „Las czy choinki”, zamieszczonego w „Życiu Warszawy” z 18 grudnia 1975 r.:

„Dlaczego świerki można wycinać, a jodeł nie należy? Bo świerki można hodować na specjalnych plantacjach, a jodeł nie. Świerka mamy w kraju sporo: zarówno w górach, jak i na północnym wschodzie kraju są lasy, w których świerk odnawia się w sposób naturalny.

Lasów jodłowych natomiast mamy bardzo mało; w Polsce jest ich niewiele ponad dwa procent. Jodła jest gatunkiem południowym, źle się u nas odnawia; w pierwszym okresie życia wymaga mikroklimatu jaki tworzy zwarty mroczny las. Dlatego nie można jej hodować na plantacjach.

Plantacji świerka mamy już sporo, około 7—8 tys. ha; „na powierzchni tej rośnie jakies 60 mln drzewek w różnym wieku. Co roku plantacja powiększa się

przeciętnie o 400—500 ha; większość powierzchni znajduje się pod liniami energetycznymi.

Najładniejsze choinki pochodzą właśnie z plantacji. Ładne są również z naturalnych rozsiewów; coraz rzadsze, mniej kształtne — z cięć pielęgnacyjnych, których celem jest przerzedzenie zbyt gęstego młodego lasu. Wówczas usuwa się, oczywiście, drzewka najslabsze, krzywe, nie rokujące dobrego rozwoju; zrozumiałe, że nie jest to również najlepszy materiał na choinki”.

„W młodych lasach jodłowych dokonuje się cięć pielęgnacyjnych, ale te wybra-kowane jodełki już tak mizernie wyglądają, że z trudem udaje się coś wybrać na choinki. Mimo to lasy dostarczają trochę jodły; mogłyby natomiast dostarczyć sporo gałęzi jodłowych. Powiedziano mi w Ministerstwie Leśnictwa, że każdą ilość gałęzi jodłowych lasy mogą dostarczyć, rzecz w tym jednak, że handel gałęzi nie zamawia.

To prawda, że handel krajowy gałęzi nie zamawia, jest chyba jednakże przesadą twierdzenie, że lasy mogłyby dostarczyć ich każdą ilość. Podczas wyrębu wycina się duże jodły, pozostają piękne gałęzie, które często w lesie, po prostu, trzeba palić. Jednakże wyręby trwają wiele miesięcy, a sezon na gałęzie jodłowe — zapewne nie więcej niż miesiąc; towar musi być przecież względnie świeży. Jak mnie poinformo-wano w Zjednoczeniu Produkcji Leśnej „Las”, są trudności nawet z dostarczaniem gałęzi jodłowych na eksport — wysokości 400 ton rocznie.

A jednak trzeba ten problem przynajmniej częściowo rozwiązać. Szerzy się bar-dzo cenna moda na gałęzie świerkowe i jodłowe, z których można w wazonach układać piękne kompozycje. Są jednak również zwolennicy tradycyjnego kształtu choinki, którzy zadowolają się drzewkami robionymi z gałęzi. Zdani są oni na „lu-krowane” drzewka w kwaciarniach, albo na „prywatną inicjatywę”, jak i podejrzane typy oferujące choinki po bardzo wysokich cenach”.

„Dlaczego choinki z gałęzi, a więc z odpadów, często palonych w lesie, bo nie ma co z nimi zrobić, są takie drogie? — pytają Czytelnicy.

Problem nie jest taki prosty. Surowiec może nawet wcale nie kosztować, ale ko-sztuje transport, kosztuje robota. Zarówno surowiec jak i gotowy produkt zajmuje dużo miejsca, są więc kłopotliwe w przewozie. Robota jest typowo sezonowa, toteż — jak widać — każdy od niej ucieka, nawet Zjednoczenie Produkcji Leśnej „Las”, które — sądząc z nazwy — jest predysponowane do zajęcia się choinkami, i które nie stroni przecież od robót sezonowych w rodzaju zbierania grzybów czy jagód, od choinek się odżegnuje, bo nie można robić wszystkiego.

Jednakże skoro jest sezonowa tradycja trzeba ją sezonowo rozwiązywać, aby sezonowo nie niszczyć lasu. Ministerstwo Leśnictwa powinno przejawiać więcej ini-cjatywy, a nie ograniczać się jedynie do upraw plantacyjnych, powinno znaleźć przedsiębiorstwo, które zajmie się wykorzystaniem również gałęzi. Trzeba rozwijać modę na gałęzie, moda to bardzo pożyteczna dla naszych lasów”.